

Izabela Jarosińska

Funkcje stylistyczne parentezy w "Pamiętniku starego subiekta" w "Ialce" B. Prusa, Stanisław Bąba, Stanisław Mikołajczak, "Studia Polonistyczne" II, Poznań 1975 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/3 (57), 68

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) BABA Stanisław, MIKOŁAJCZAK Stanisław: Funkcje stylistyczne parentezy w "Pamiętniku starego subiekta" w "Lalce" B. Prusa. "Studia Polonistyczne" II, Poznań 1975, s. 59-69.

Praca zawiera analizę wybranych z "Pamiętnika starego subiekta" zdań ujętych w nawiasy; punktem wyjścia jest tu stwierdzenie, iż użyte one zostały przez Prusa w sposób świadomy i celowy, i że pełnią określoną funkcję składniowo-stylistyczną, łącząc się z postacią Ignacego Rzeckiego. Autorzy omawiają następujące typy zdań parentetycznych: 1/ parentezy akcesoryjne; 2/ parentezy komentujące i dopowiadające; 3/ parentezy z przytoczeniem; 4/ parentezy z uwagą chronologiczną lub dygresją; 5/ parentezy z konstrukcjami emfaticzno-emocjonalnymi; 6/ parentezy konkretyzujące i 7/ parentezy wariantujące. Zdaniem autorów parentezy w "Pamiętniku starego subiekta" wzmacniają "zsubiektywizowanie" i zlirowanie przedstawionego w nim obrazu rzeczywistości, są wyznacznikami dygresyjności i sceniczności narracji oraz narracyjnej konwencji "doskonałej pamięci".

BP/57/1

I.J.

(I) GRAJEWSKI Wincenty: O narratologii. "Teksty" 1974 nr 6 s. 32-44.

Szkic prezentuje założenia metodologiczne, przedmiot i kierunki badań narratologii - wyspecjalizowanego działu dociekań semiotycznych. Autor omawia szczegółowo takie cechy charakterystyczne i aspekty narratologii, jak: polemiczność wobec tradycyjnych kanonów syntezy, podważanie mitu interdyscyplinarności nauk, zerwanie z postulatem egocentrycznego ujmowania zjawisk literackich. Narratologia próbuje opisać teksty literackie w perspektywie "nie-genologicznej"; analizuje ich fabuły jako "formę treści".

BP/57/2

E.Z.